

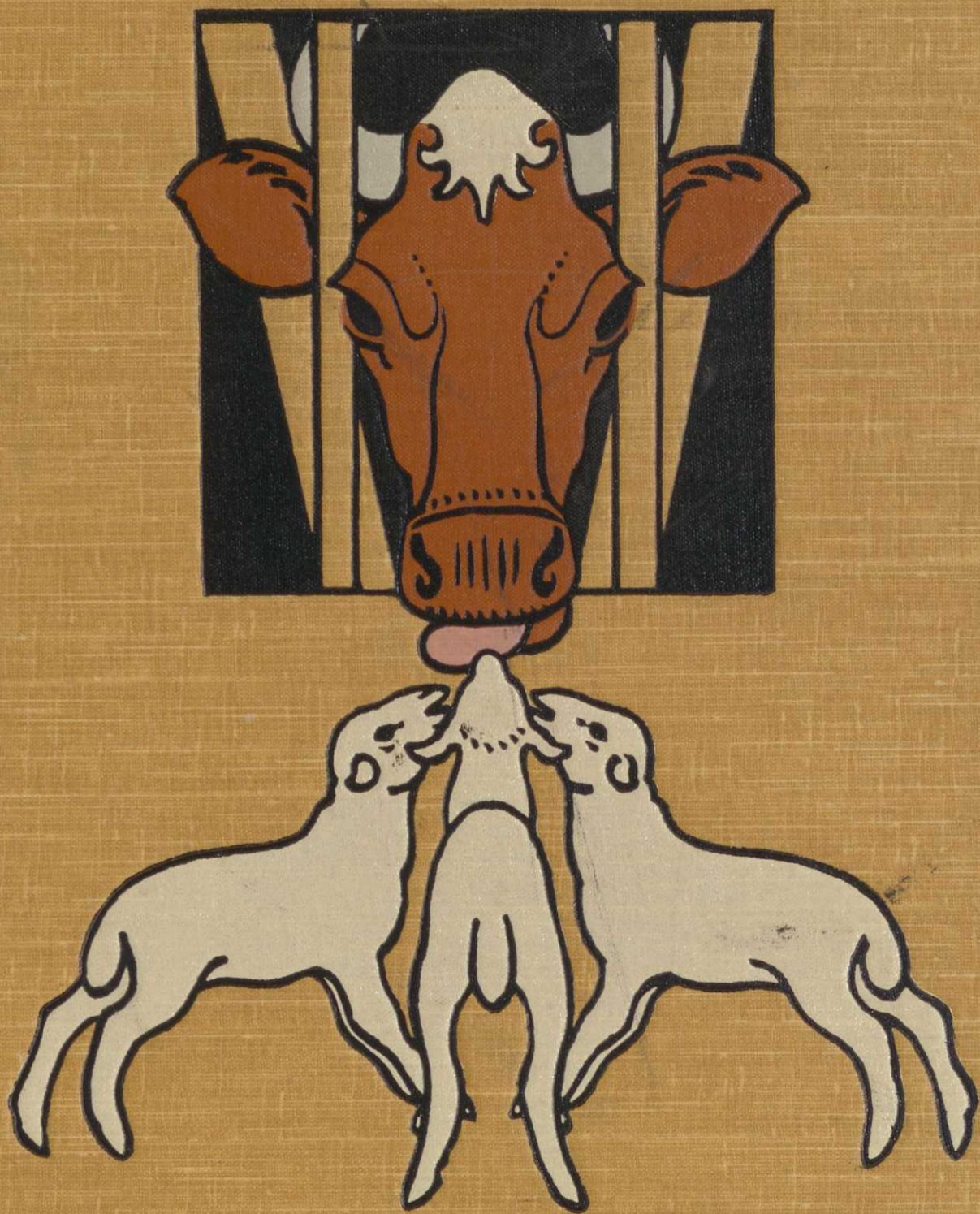

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ANDRAS BARN

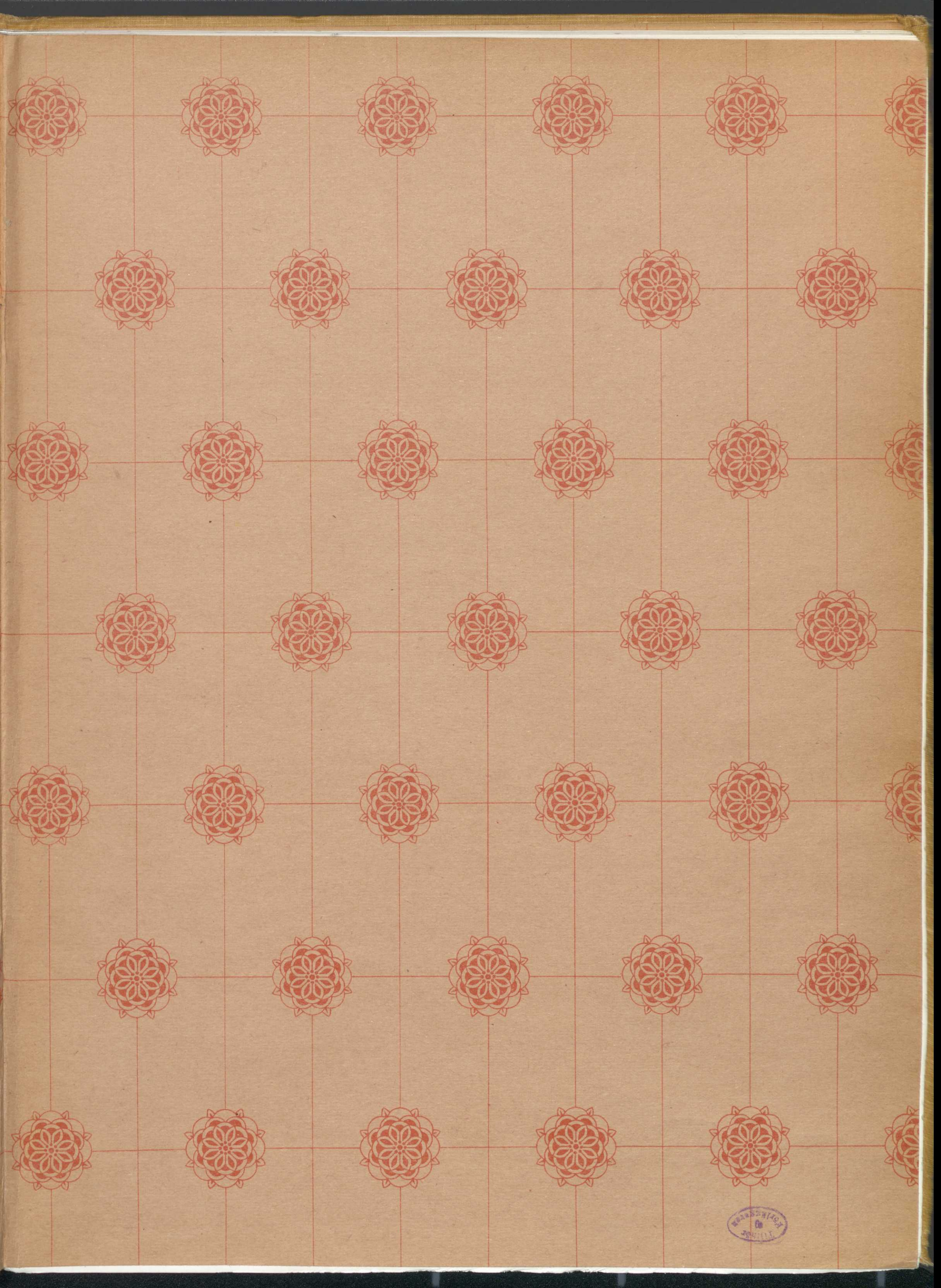

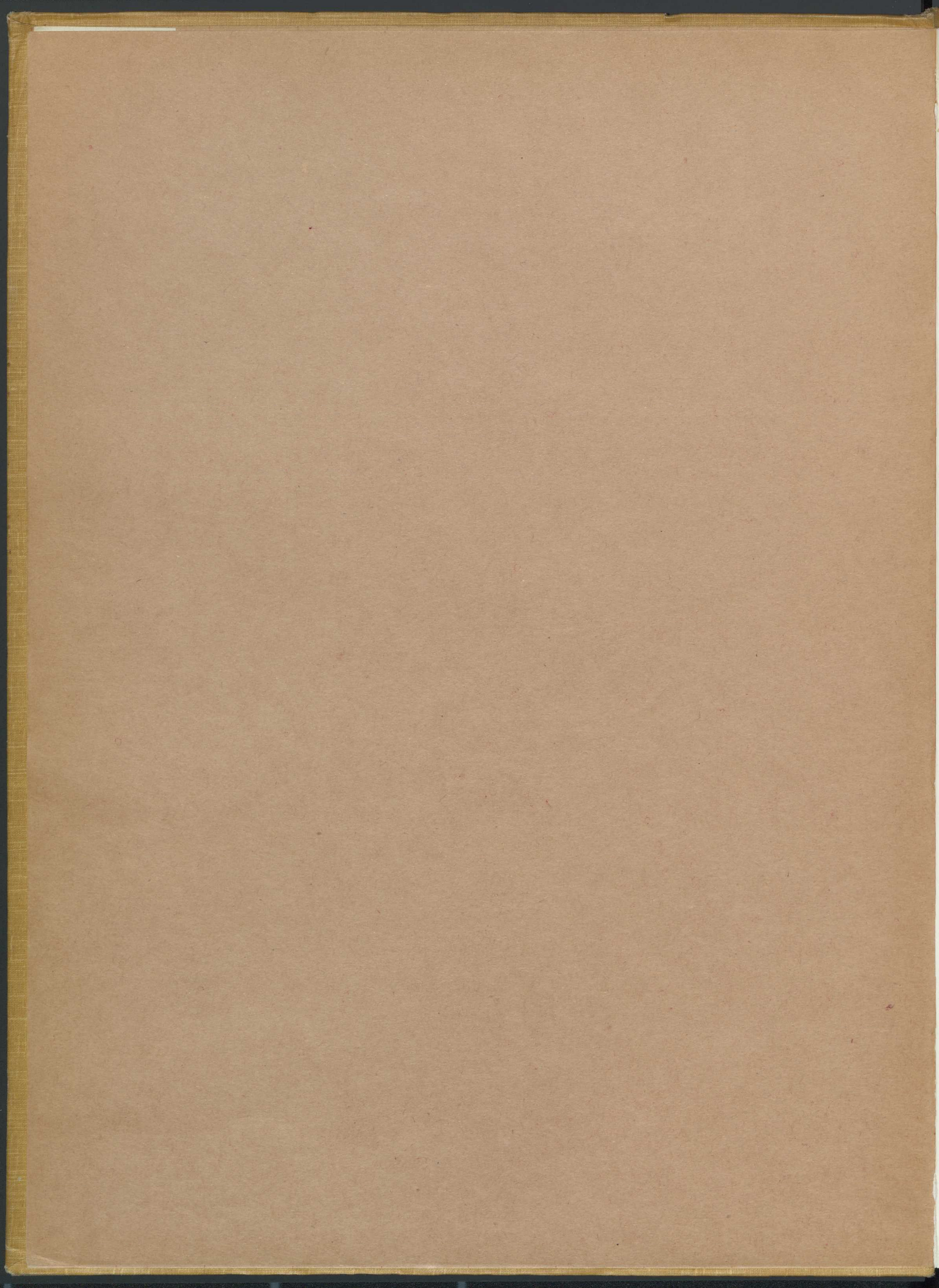
Allmänna Sektionen

F
833

SHANGHAI
1911

Andras barn
32 Målningar med Text
af Carl Larsson

Stockholm. Albert Bonniers förlag.

DETTA ARBETE ÄR UTGIFVET PÅ ALBERT BONNIERS FÖRLAG SAMT TRYCKT OCH BUNDET
Å ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI OCH BOKBINDERI I STOCKHOLM, 1913.

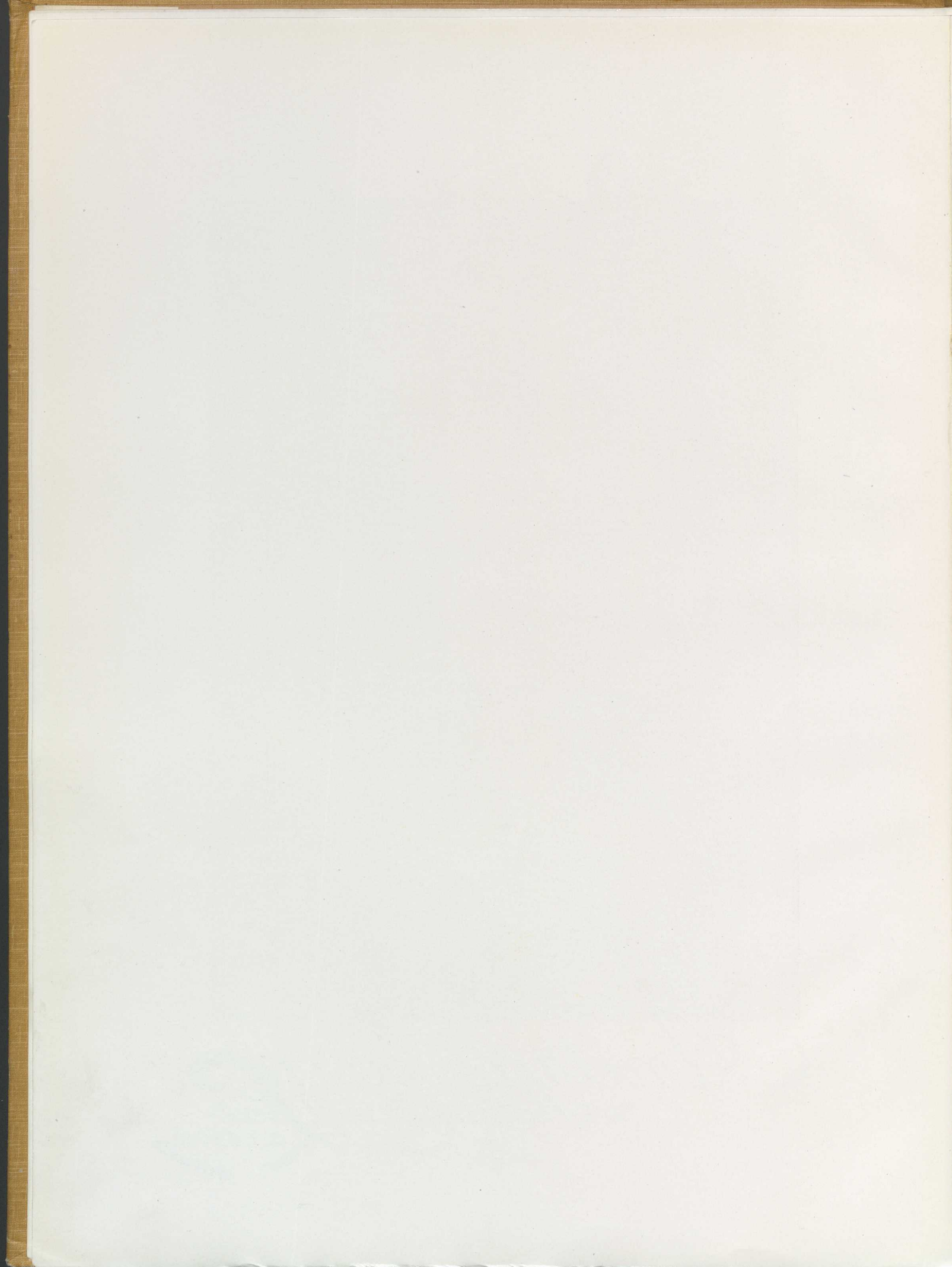
KROMOTYPIER OCH FOTOTYPIER ÄRO UTFÖRDA AF KEMIGRAFISKA AKTIEBOLAGET BENGT
SILFVERSPARRE I STOCKHOLM OCH GÖTEBORG.

PAPPERET HAR LEVERERATS AF J. H. MUNKTELLS PAPPERSFABRIKSAKTIEBOLAG, GRYCKSBO.

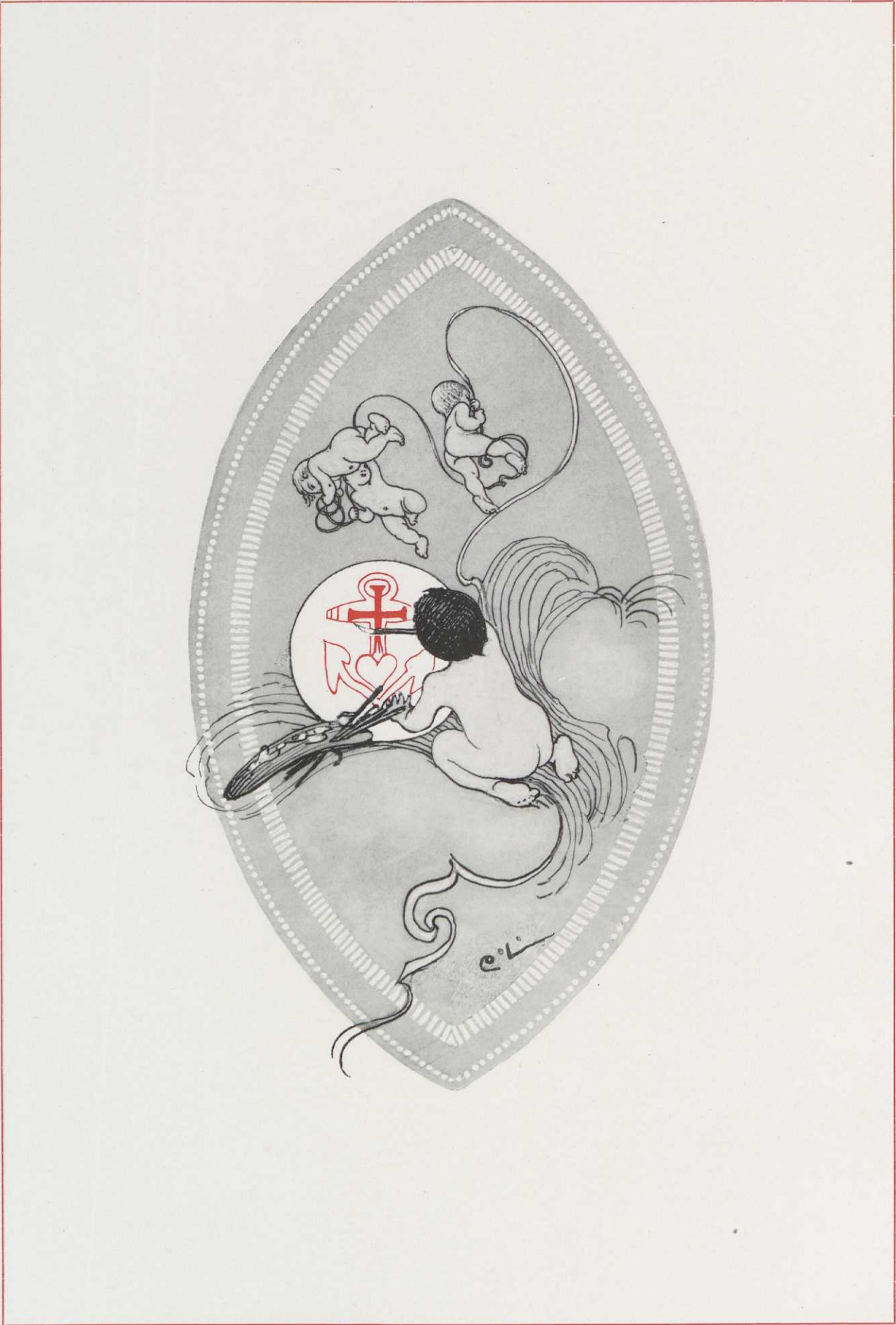

Andras barn
32 Måningar med Text
af Carl Larsson

MIN TEXT.

KRUMBUKTER.

»**K**rukan går så länge till brunnen, tills hon spricker,» heter det, och just nu får jag anledning frukta det gamla ordstäfvets tillämpning på mig, nu när jag går att ännu en gång i bokform ge ut en del af mina små akvareller.

En himlagudslycka är det, förstås, att jag nu kommer åkande med en annan trupp, icke med mina utan med andras barn, ty detta skall väl afväpna dem, som stå på lur i gathörnen för att ge mig ett nyp, när jag kommer med den nya, fina, af läcker trycksvärta doftande boken. Äfven jag har nämligen belackare, så beskedlig jag än är, och jag finner det vara en tvetydig komplimang då man säger mig: »Du har då väl inga fiender!» Ånej, så'n stackare är jag inte.

Gamle Pontus Fürstenberg sade en gång åt

gamle A. O. Wallenberg: »Det är väl ruskigt ändå, att vara utsatt för så mycket skall som bankdirektören är...», hvilken då torrt svarade: »En så'n..... (ordet passar inte i tryck) hoppas jag aldrig bli, så att dom inte skäller på mej!»

Därför ä ja' så gla',
därföre sjunger ja',

äfven när »kängan» — såsom man uttryckte sig i min ungdom — susar i luften.

Men ändå... nog är det ljufligare med berömmets söta honung, och har denna äfven någon gång en fadd smak, så håller jag tacksamt till godo ändå.

Bättre äro nog inte de flesta andra heller, ehuru de inför en grinig eller amper kritik utstöta ett tillgjort *hahaha*. De se då nämligen aldrig riktigt nöjda ut, deras *hahaha* skulle nog se naturligare ut ifall man ströke dem med honungen om nosen.

Honungen, det är populariteten. Man har i alla de tider, de tider jag minns, sagt, att jag är landets populäraste konstnär, och jag har tagit detta som om det vore en mig rättvisligen tillkommen tribut. Vid ett visst tillfälle nyligen blef det kanske för mycket, och därpå följer alltid reaktion. Likafullt hänger jag krampaktigt fast vid hoppet att fortfarande en hel hop popularitet skall finnas kvar åt mig i den svenska statskroppen, så att denna välvilligt kommer att blunda — åtminstone med ett öga — för det som i denna bilderbok är svagt, krystadt och dumt.

Kära Birgit och Barbro, jag börjar bli gammal, och därpå följer, såsom senilitetens tecken, att jag blifvit pratsjuk. Därför blir det nog också bäst att inte söla och krumbukta längre, utan genast öfvergå till det egentliga

FÖRETALET.

Det är i anledning af mina nu fyllande sextio år, som min gode vän Karl Otto Bonnier vill ge ut äfven denna bilderbok, och det är också hans idé, att det nu blir en serie andras barn. Till dessa bilder måste jag foga en bit text, det lönar sig inte att försöka smita ifrån den, hvarför jag väl krafsar ner en tanke då och då.

Kanske ni, älskade Kaj och Greta, icke äro så kinkiga, utan gärna hören den åldrande farbror Carl Larssons pjoller. Dessa här i boken afbildade gossar och flickor hafva alla varit goda, vänliga och älskliga barn, hvilka tåligen, ibland intresseradt lyssnat till det virriga tal, jag hasplat ur mig för att lura er till någon smula stilla uppmärksamhet, då jag, med penseln eller pennan i högsta hugg, sökt knipa det eller det lilla draget eller det och det näpna uttrycket. Jag har måst söka underhålla och kvarhålla de små killingarna, hvilkas sprittande och hoppande kroppar sannernigen icke voro ämnade för stilla modellsittning.

Med mammornas benägna medverkan och ofantliga mängder snask, samt, som sagdt, mitt prat gick det dock.

Får jag äfven här lika kritiklöst gå på, så nog skall det bli text så det räcker. Emellertid, och detta allvarligt sagdt, så har jag alltid något på hjärtat, och är glad och tacksam att få nysta det ur mig.

Vi konstnärer äro inga starka och djupa tänkare, vi ha, såsom Heidenstam någonstans säger, vårt ingenium samladt i vårt öga; men, som jag hörde en mindre framstående auktoritet citera ett ordstäf — det var en liten snusförnuftig gosse i Göteborg: »en blind höna kan också hitta en ko...» Tja...

*

När jag själf var en liten gosse, hittade jag också något, och det var en bok som låg bland skräp och bråte uppe i vårt vindskontor. På dess omslagsblad lästes:

Människans plikter
af
Silvio Pellico.
Det rätta är evigt.
Stockholm 1843.

Denna bok blef mig så innerligt kär, det var som om jag funnit den verkliga vän, jag hittills saknat; han är det ännu, och ständigt har jag den lilla boken i min närhet — nu inbunden i läderpärmar och med guldsnitt.

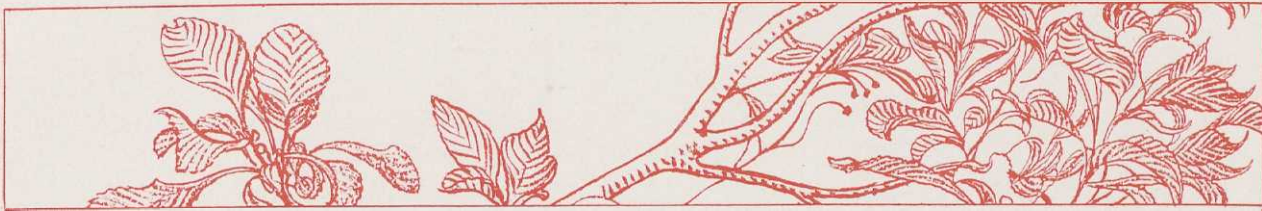
Så naiv, så god, så äkta i sin heliga enfald, var han just den ledsagare, som jag, fattig slarver, behöfde.

Om jag nu i min ordning, skulle ta mig för något i den vägen!?

Något måste jag, som sagdt, skriva om, och en sextioåring kan ju alltid ha något att säga åt er, barn, åt er i ton-åren åtminstone.

Nog skulle meningen bli lika innerlig, lika allvarlig — trots den föga högtidliga formen — som nånsin Silvio Pellicos, men därvid stannar det, gunås.

Han var dock — utan att säga något illa om mig själf — en annan man.

Han hade för sin ädla gärning att söka väcka sina landsmän ur deras modlöshet och feiga dådlöshet, af österrikarna — som då ännu voro norra Italiens herrar — släpats till schavotten. Det var i Venedig, 1822, ehuru vid stupstocken hans dom förvandlades till mångårigt fängelse i Spielbergs kassematter, därifrån han, skild från maka och barn, ändtligen, lekamligt bruten, efter tio års lidanden frigafs.

Med skäl skattades han som ett patriotismens helgon. Till hans sånger och dramer, till hvarje hans ord lyssnade icke endast hela hans folk, utan hela världen, och ända upp i de eländas stadsdel i Stockholm lyssnade med rörelse och hänförelse en liten snorhyffel på de kärleksfulla orden.

Här sitter den forne lille gossen, nu blifven hvad åtminstone ungdomen kallar en gubbe, däst och stinn i sin afkrok af världen, rätt glad att vara på afstånd från striden och farorna, omgifven af sina älskade...

Så föga jag således motsvarar bilden af en förkunnare, hänger jag dock det prästerliga palliet öfver mina skuldror och talar af hvad hjärtat fullt är.

Visst har jag ofta aktat på Goethes vackra ord: »Grosse Gedanken und ein reines Herz, darum sollten wir Gott beten», men nog är det dock både si och så med både de stora tankarna och det rena hjärtat, och jag är således knappast rätte mannen att peka ut för dig, min unga nästa, hvilken frukt är god och hvilken är ruttan; men jag är gripen af samma trängtan som grep Björnstjerne Björnson en gång när vi skandinaver i Paris firade Runebergsminnnet, då han steg upp och röt: Nu maa jeg præke!

Också jag, jag måste.

I min ungdom var det ännu vanligt att uppvakta med gratulationer på födelse- och namnsdagar, och alltid buro dessa öfverst, ofvan den söta versen, en teckning — eller ska vi säga målning — föreställande ett kors, ett ankare och ett brinnande hjärta, hvilka redskaper voro ämnade

att symbolisera — ja, detta veta äfven ni! — *Tron, Hoppet och Kärleken*.

Ingen kan mera än jag sätta värde på dessa egenskaper, det vågar jag högt och heligt bedyra, och därför vill jag använda mig af dessa tre heliga ord såsom underrubriker till *Min text*.

*

Esbjörn hade i går födelsedag, då han i anledning af den betydelsefulla högtiden och med fäst afseende på ett oförvitligt uppförande under den allra sista tiden, premierades af mig med en tvåkrona. Karin tyckte det var litet för vräkigt — hon går aldrig högre än till tjugufem öre — men såg nöjd och road ut, då pojken senare telefonerade från Falun, att han använt summan på ett öfverlägset lyckligt sätt. Han hade nämligen därför förvärfvat en verkligen god bok, *Privatdetektivens hämnd*.

En så god bok, Gösta och Murre, kan inte denna bli.

Det skulle då vara bilderna af er och de andra grabbarna och jäntorna...

Nu anser jag företalet vara klaradt.

* * *

TRON.

Tron? Den kunde förr i tiden försätta berg, sägs det. I vår tid har den, Gud bättre, ingen hög rangplats, med undantag för dem, som alldeles för mycket tro på sin egen kommande salighet och andras eviga fördömelse. Jag önskar alla saliga, jag, och därför tror jag på det, ty man tror i regeln på det man önskar.

Som liten, när jag läste om Petrus som skulle gå på vattnet, tyckte jag att han var en stackare, som inte trodde nog starkt. Så beslöt jag att pröfva styrkan af min egen tro i den vägen. Jag trodde nämligen — det var innan jag kunde simma — att om jag trodde riktigt, riktigt säkert, så skulle jag kunna flyta som en trästicka, hvarför jag en vacker solskensdag, i sällskap med en annan pojke, gick till närmaste »blådjun» — såsom min lilla Lisbeth plögade uttrycka sig — och släppte mig ut på vattnet med ropet: »Här ska du få se på en kork!»... Men, till min egen stora och

obehagliga öfverraskning märkte jag att det var vått, inte bara under mig, nej, rundt om mig såg mitt öga endast det guljolviga Nybroviksvattnet; att andas gick ej, jag blef arg — alldeles inte rädd — och då jag utbringade ett »djädrar anagga», så pullrade några luftblåsor ur munnen förbi näsan, och då förstod jag att jag blifvit kuggad i min starka tro, och att jag helt enkelt höll på att drunkna.

Då närmade sig mig något, som blef allt ljusare och ljusare, jag grep efter halmstråt och fick fatt i en stortå. Det var min äfven föga simkunniga kamrat, som till sin fasa sett mig sjunka under vattenytan, och i det den tiden ännu grumligare stockholmsspat hade han sett konturen af min kropp ge sig allt längre och längre ut från land. Just där vi höllo till växte ett urgammalt pilträd, som sträckte sin stam vågrätt tätt öfver vattenytan. Pojkstackaren klättrade ut på trädet så långt han kunde komma, tog sig så med armarna

om dess yttersta gren och slängde ut sin kropp åt mig — — — på hvilken jag också, utan söl, halade mig upp, satte mig gränsle, i solskenet, på den tjocka stammen, häfde så ur mig det mesta vattnet, och satte så till att skratta, att skratta så som jag aldrig, aldrig skrattat!

Men kamraten skrattade inte, han knöt ilsket näfven åt mig, klädde på sig, gick hem och låg sjuk fjorton dar af skräcken...

Nej, den slags tro, den att upphäfva naturlagarna, se den har jag därför definitivt öfvergifvit efter denna erfarenhet, ty jag trodde *verkligen*, hvilket ju Petrus på sin tid icke gjorde tillräckligt.

Dock, pilen och pojken voro bra, och jag välsignar ännu i dag deras minne; deras minne, ty båda äro för länge sedan borta... under det jag går på och skrattar fortfarande.

Hvar tron dock bär, om inte på vattnet, så är det i lifvet! För de socialt och lojalt anlagda är den officiella tron tillräcklig; andra skaffa sig

en specialtro, och då bär den. Vilja ni veta hvad jag tror? Ack, kära, jag består för närvarande endast af tro, min hela existens är tro. Detta efter starka strider med det själfgoda förnuftet. Detta senare har jag äntligen fått mina dubier om. Det kan vara pråktigt och bra som en kommunalstämma, men de högre vyerna fattas. Tron däremot är riksdagen... hvad säger jag, själfva regeringen: den skall leda och behärska allt.

Nu är det inte längre någon konst för mig att lefva. Jag tror på en högre, allt styrande vishet, så tokigt det än kan se ut härnere. Jag tror på det godas slutliga seger, trots allt det ondas skenbara triumfer. Jag tror på ordning och mening, hur oordentligt och ostädadt lifvet här på jorden än ter sig.

O, jag tror på mycket, jag.

Jag tror att det finns andra färger och former, andra räknetal och tidsbegrepp på andra lefnadsplan än de som finnas i detta universum,

och att det i andra universa finnes andra mineraler och kemikalier.

Dogmer däremot har mitt trosbehof inte haft användning för, trots det att deras poetiska halt tilltalat mitt sinne för det åldriga, det traditionella. Jag reser mig med den uppriktigaste vördnad upp i min bänkplats i kyrkan, då jag hör de ritual, med credo och litanian, som högtidligt uttalats i kyrkkoren alltsedan Anno Domini 325, enligt det Nicenska mötets beslut.

Med föga mindre vördnad deltog jag i en annan religions ceremoni, denna gång i en — järnvägskupé. Det var mellan Köln och Paris, tidigt på morgonen. Utom mig hade där öfvernattat två medelålders män. Jag satt slumrande i ett af hörnen, men måtte vaknat vid det lätta bullret öppnandet af en kappsäck förorsakade, då jag försiktigt smygtittade genom springan af det ena ögat, och såg till min obeskrifliga förvåning, huru dessa två tyst och stilla framtogo hvita, svartrandiga mantlar och hvita bindlar — åtminstone minnes jag det så, det är ju otaliga år sedan — och skrudade sig därmed. Så vände de sig åt kupéfönstret, som vätte åt öster, och, mumlande tydligen rituella böner, förrättade de sin andakt, eller — kanske rättare uttryckt — utförde den morgonceremoni, som deras fäder alltsedan årtusenden gömt och vårdat.

Jag förmodar det var ett par judiska präster, som i trots af den kristnes närvaro icke ansågo sig ha rätt att slinka undan denna deras ämbete åtföljande förpliktelse att bedja på hela sitt folks vägnar till Jehovah. Hvad vet jag... Emellertid, på mig gjorde det ett gripande och skönt intryck; och jag halfdrömde om fader Abraham, som i Mamres lund bland allt sitt husfolk uttalat kanske precis samma böner, till samma Jehovah, på alldeles samma språk, som nu hans ättlingar på det rullande järnvägståget, hvilket stänkande och hvisslande genombrusade ett land — som icke var Kanaans.

Senare, i Paris, då jag fick genomgå ekluten, som man säger, var jag ofta tacksam för att kunna få krypa in i den gamla, ständigt öppna kyrkan

S:t Eustache, nere vid Hallarna, att där... nå, låt gå... få pipa ut i min hjälplöshet. Det var så ljuft, så lugnande och stärkande att i den mörka, af mystik genompyrda helgedomen, här och där upplyst af de vaxljus, de fromma eller de ångrande tändt framför sina helgons altaren, få, stödd mot en pelare, lyssna till de latinska missalernas entoniga upprabblande, afbrutet då och då af klockans silfverton vid högaltaret, att inandas och liksom döfvas af rökelsens doft... det var liksom en tröst att se andra förtviflade smyga in, doppa sina fingrar i vigvattnet, göra korstecknet, och så sjunka ner på bönpallarna, tummande sina radband och mumlande...

Människan är nu en gång sådan: »Du ej den enda är! Tröst för ett tigerhjärta...»

Jag var morskare och kanske litet bättre, när jag åter knallade mig uppför rue Montmartre till min ateljé uppe på »byttan».

Skall man då icke vörda alla sådana religiösa bruk såsom något heligt, de må tillhöra hvilken religionsform som helst?! Då jag var ung, då jag också var dum, förbröt jag mig nog i detta hänseende, men med åren, med de bittra erfarenheterna, har jag fått en, såsom jag antar, riktigare uppfattning i detta fall.

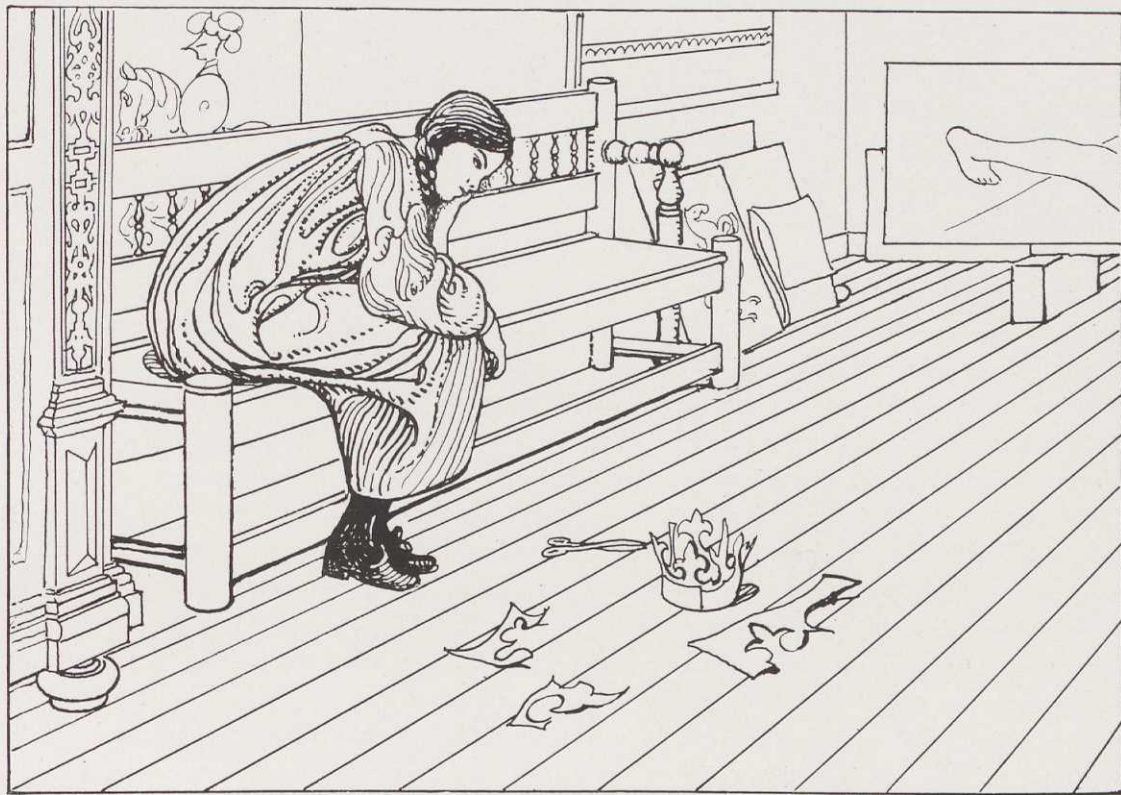
Nu vill jag bedja er, barn, att vörda föregående och samtida släktens tro, äfvensom dess yttre bruk och tecken; det hör under samma bud som det att hedra fader och moder.

Men, som jag antydt nyss, credo quia absurdum, att tro *därför* att det är orimligt, såsom kyrkofadern Augustinus yrkade, se, det har jag aldrig orkat med. Hur medgörlig jag än är blifven.

*

Därför tror jag heller icke på spöken, ehuru jag som barn alltid, när jag lagt mig, såg dem i långa rader stryka förbi mig: jag tittade på dem, men trodde aldrig på dem, och däri hade jag alldeles säkert rätt.

Mina barn fick en gång det otäcka infallet att »på skoj» agera spöken, och kommo klifvande

in till mig en afton, inhöljda i lakan; men jag afärdade dem med min gamla sats: »Jag tror inte på er!» hvarpå de, liksom alla spöken i slika fall, inte hade annat att göra än att snopna knalla sig i väg.

Nu vet du, Anna-Johanna, hvad du har att iakttaga när dom kommer.

*

Men hvad jag *vet*, det är att du, och du, och du, inte heller skola ha människofruktan. Glömmen inte bort det, när du, och du, och du blifva stora.

Jag tror nämligen också på hjärtlösheten, dumheten och fegheten, och att dessa under den närmaste tiden, under de närmaste hundratusen åren, skola göra lifvet till det lilla helvete det är.

Detta om tron.

* * *

HOPPET.

»*Hoppet* är ett vin som tappas för att drickas vid en helg.

Minnet är en dammig hylla med en tom champagnebutelj,»

sjunger Elias Sehlstedt.

Hvad minnet beträffar är det en utmärkt liknelse, men hoppet är visst inte så där bekvämt. Oftast får man hvad man förr i tiden kallade för »lång näsa». Kanske du, lilla Bo, har en modernare beteckning för fallet i fråga?

Hoppet står på ett betydligt lägre plan än tron; det står helt med fötterna på jorden — åtminstone enligt min uppfattning. När man talar om »himmelskt hopp» så menar man väl i grunden tron i dess högre bemärkelse.

Landmannen hoppas på regn när solen skiner och på sol när det regnar; flickan hoppas på en fästman, och gossen på säkra inkomster och vasaorden.

Hvad kan man inte hoppas på, jag hoppades en gång... nej, låt mig ta den lilla historien från början.

Det var en vän från ungdomsåren, som djupt och ofattbart skändligt förfördelade mig.

Det var just en Kristihimmelsfärdsdag då slaget träffade mig, och vi kände oss manade, Karin och jag, att krafla oss uppför backen till S:ta Maria, eller som den numera vanligtvis kallas, Kopparbergs kyrka — det var nämligen i Falun — ty åtminstone jag kände ett behof att få sitta och lugna mina upprörda känslor under de gamla götiska hvalfven, höra orgelbruset och sjunga med i psalmen »Allena Gud i himmelrik».

Som jag, förtviflad intill döden som jag var och af intet kunde tröstas, satt där och stirrade, fick jag se en Maria nyckelpiga komma flygande och sätta sig på landshöfdingens breda rygtafla — denne satt nämligen med sina båda systrar i bänken framför oss.

Då trängde sig på mig minnen från min barndom, ty alltsedan den tiden hade jag — eget nog — icke sett denna lilla nätta och vackra skalbagge. Jag påminde mig att hon var en kär gäst på de stinkande gårdarna, en underbar omväxling till de hvardagliga spyflugorna, och mindes henne krypande på ett litet flickfinger, under det alla de små trasfaltarna rundt om sjöngo:

»Maria Nyckelpiga,
flyg öster, flyg väster
flyg bort till dina bröder
så får du nya kläder.»

Och det ansågs som en stor lyckobebådelse äfven för den till hvilken hon nu flög.

Det har visst i alla tider varit något mystiskt och helgadt med henne, och jag kan omöjligt tänka mig att ett äfven aldrig så elakt barn kunnat, velat eller vågat göra henne den minsta skada. Bara namnet måtte ha skyddat henne.

Så satt jag där i Falukyrkan, jag, stora barn, och hoppades, hoppades med hela min själ, såsom om därpå berodde hela min salighet, att lilla Maria nyckelpiga skulle från Konglig Befallnings-

hafvande ge sig öfver till mig! Ty då, därpå var jag säker, skulle jag åter kunna bli glad, åter kunna tro på goda och rättvisa makters osynliga tröst och uppmuntran...

Men, ack, den där lilla rödkappan trifiedes godt på min vän landshöfdingens rock, och hon följde med honom ur kyrkan och kanske ända till residenset.

En timma senare skakade vi, fortfarande Karin och jag, i giggen på väg till Sundborn, då jag, strax vi kommit en bit från staden, kände något kryp på halsen; och som jag kände att det var ett vänligt sådant, så tog jag det ytterst försiktigt med nypan. När jag så tittade efter, förstås, hvad det var för ett, så var det — Halleluja! — Maria nyckelpiga!!! det kunde ju heller inte vara någon annan än den jag hoppats så starkt efter i kyrkan nyss...

All sorg och grämelse flög; det gjorde nyckelpigan också, men hon hade dock ändtligen kommit; jag tviflade inte ett ögonblick på, och inte tviflar jag heller nu på, att den Maria nyckelpiga kommer till, den behöfver inte frukta hvarken Hin Lede eller hans anhang.

Åtminstone hoppas jag så.

*

Mätte ni bli lika förhoppningsfulla människor, som jag är. Om jag sätter ner en telning i slaggen här på Hyttnäs, så hoppas jag så säkert att det skall blifva ett stort och mäktigt astrakanträd, ehuru det endast är en liten smula dikeslera närmast rötterna.

Se er omkring på detta förra slaggvarp, nu är det en idyll. Detta skrifves i vårens tid, och det skimrar ljusgrönt rundt om stugan; och vi hoppas att framemot hösten få skörda tre eller fyra äpplen.

*

Min dotter Lisbeth, när hon var ett litet knyte, hoppades också mycket starkt, då hon, med oss på järnvägen mellan Stockholm och Falun,

hörde en handlande pojke vid en af stationerna utropa:

»Behagas Nissens bröst-karameller,» smög sig intill Karin och hviskade:

»Mamma, säj att det behagas...»

*

Nästan hopplost däremot lät det en gång, då Ingrid, en liten anhörig till oss, otålig och indignerad utbrast:

»...det är ingen ordning här i huset...
Masen ska lyda... och *jag* ska lyda....»

(»*Masen*» är deras bortskämda tax.)

*

Behöfs det mera om hoppet?

Knappast.

* * *

KÄRLEKEN.

Det brinnande hjärtat, det är mina känslor för er, barn. Men det veta ni, att jag älskar er, så denna försäkring lära ni ta med ett lojt lugn.

Men när jag själf var liten, som ni, voro barn inte min stora glädje, utan tvärtom: det var endast slagsmål med pojkarna, de stodo lurande i alla Ladugårdslandets portgångar för att öfverfalla mig. Alla ville åt mig, besynnerligt nog, ty jag minns, och vet med mig själf, att jag var en liten sveklös, godtrogen och hjärteren pys. (Det var *då* det... För resten har jag lagt märke till att människorna kunde bäst med mig när jag var som sämst, så att jag hoppas mitt lif skall äfven sluta i slagsmål för det jag anser rätt och heligt, och jag med blödande näsa skall gå in i den skimrande salen på andra sidan dödsporten.)

Flickorna däremot sprungo bara de fingo sikte på mig, förmodligen därför att jag (det var också då det) var så förfasligt ful. I detta afseende måtte jag varit pröfvande, ty jag märkte samma ovilliga miner hos mina närmaste, hos skolmagistern och hos alla Grefmagnigränds inneboende. Dock blef jag aldrig tyckmycken för det, men jag smög mig ut till det vida Ladugårdsgärdet, jag gick till blommorna, hvilka själfva äro skönare än allt annat, hvilka icke springa på någon och icke gå ur vägen för någon, utan läto mig plocka och beundra sig, och doftade för mig. Därför skall jag ständigt älska dem, därför skola de alltid blifva era rivaler i mitt hjärta och på mina akvarellpapper.

Nyss tänkte jag, då jag såg ett litet sprödt barn: så som jag därute i Gärdets lundar plockade mina blombuketter, så går Gud Fader ibland och plockar ihop små barnbuketter åt sig...

Fäder och mödrar gråta, le igen, gråta så åter ett litet tag, tills barnet endast blir ett litet ljusligt minne.

Men på himmelens ängder flaxa de »sista paret ut» och ha roligt af hjärtans lust, tills Gud Fader säger: Schas, schas, mina små, nu måste ni ut i världen igen, till allas strid emot alla, för att på allvar visa hvad ni duga till i kampen för det goda!

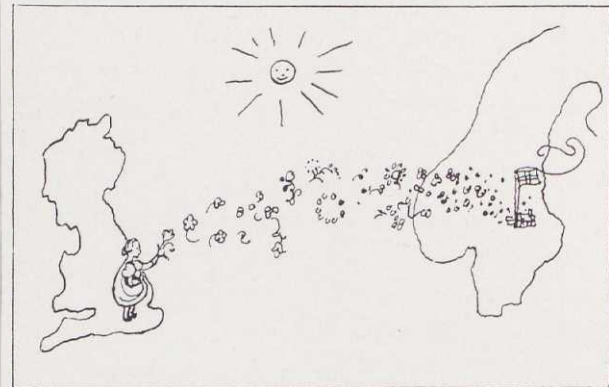
Så tar han dem i vingbenen och hystar ut dem till än den, än den stjärnan eller planeten.

Så yttrar sig Guds kärlek, det är ingen pjosk-kärlek, det är här frågan om att smälta bort slagget och få guldret rent en gång.

Sådan är den rätta faderskärleken. Men från min dotter Lisbeth, som nu är i en småstad nära London, där hon är anställd såsom massös och gymnast på ett *nursinghome*, fick jag ett bref, ett bref som jag måste delgifva er, barn. Det är ett uttryck af barnakärlek, och passar så obegripligt bra in här i denna bok, som just handlar om »andras barn». Ja, ni må döma själfva.

Först må ni dock se på hennes teckning, som står öfverst. Den föreställer en bit af norra Europas karta, där min tös synes stå på England, och ur sitt förkläde kastar blommor och kransar

öfver Nordsjön till Sverige, till Sundborn, där vår flagga svajar på sin stång. Öfver det hela skiner solen.

Älskade Far!

Stora famnen. Tack. Lyckönskning och Gratulationer från Din Lisabetta! Det är tacksamhetsblomster jag kastar häröfvan!

Far, ack hvad jag är tacksam! Stackars de människor som måste dö innan de funnit lösningen på lifvets gåta. Tack, Far och Mor, för att ni lärt mig att det är Kärleken.

Har jag någonsin talat om att när jag var liten, var jag fullt och fast öfvertygad att jag egentligen var barn till några rysliga föräldrar (för jag trodde ej, att det skulle varit så oerhört svårt att vara snäll om jag varit Fars och Mors egen unge), och jag trodde att mina riktiga föräldrar kastat ut mig i smutsen på gatan, men att ni plockat upp mig därför att rädda mig till ett lyckigare lif*. Och den känslan att Far och Mor räddat mig från något rysligt var så stark, att jag ännu känner den — och tror på den.

Ja, tack för att ni fängade in den säkert annars så olyckliga lilla själen, som sväfvade förbi Glasbruksgatan n:o 15 den 18 febr. 91, och lät den nyfödda lilla uppnåsan snusa in den — annars kanske lumpsamlaren litet längre ner på gatan hade lufvat till sig den, och då vet man ej hur det gått med »lifvets gåta»; för jag minnes mycket väl att barnen där nere verkade som om de ej haft en aning om dess lösning då; men kanske de fått lära litet därom från Fars tablör. I så fall tackar jag på deras vägnar — för de voro mina vänner!

Far! Ännu en gång stora famnen från din

LISBETH.

* Första gången jag förstod att jag var »Fars egen snorhyvel» var en dag i en spårvagn, då en dam sa om mig: »är hon inte Carl Larsson upp i dagen!» Jag minns att jag blef så förtjust, så att jag brast ut i skratt...

Det är verkligen med tvekan, som jag, utan att fråga brefskrifverskan tar in detta (ty då hade ej denna, i mitt tycke, äkta pärla fått smycka denna text).

Det är inte riktigt fint handladt af mig, men jag är ju själf som en öppen bok — som jag sagt — och då kunna väl också mina barn vara det.

När man intet har att dölja! D. v. s. min son Pontus skulle jag icke våga citera så här för allt folket. Jag minnes en gång då han en morgon, på en af systrarnas födelse- eller namnsdag, hade raspat ihop en riktigt rolig dikt på hexametrar, och jag lystet lurade på att få sticka in den i texten till »Åt solsidan», hvarför jag försiktigt kände mig för huruvida han, Pontus, skulle medgifva detta, denne då spände ögonen i mig med ett: »Pappa skulle våga sig!» och jag, skrämmd, mumlade: »hur kan du tro något sådant...» — »Åh,» sa Pontus, »i det fallet kan man tro pappa om hvad som helst!»

Däri hade han ju rätt, och däri lär nog Lisbeth instämma när hon får läsa sitt bref här tryckt.

Men jag kunde inte låta bli: det var för rart.

*

Detta var detta. Men så finns ju kärleken mellan man och kvinna, som — om det är någon mening med den — för till äktenskapet, till familjelifvet i dess helhet. Dock, därom har jag oblygt nog ordat i föregående bilderböcker. Förmodligen äro ni, unga, ännu af samma virke som min Esbjörn, hvilken kräfver som allraförsta egenskap af en *bra* bok att den *icke* handlar om kärlek i den bemärkelsen.

Detta kommer förmodligen att ändra sig längre fram...

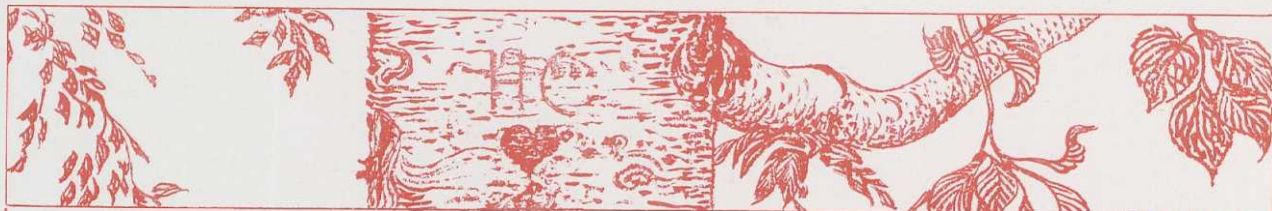
Jag kanske också var äldre när jag första gång såg Erika — detta var innan jag såg Hildegard — krögarns i hörnet mörka dotter.

Hennes far var också från södra Frankrike, egentligen inkallad af drottning Josephina för att lära ut konsten att odla silkesmasken och dithörande saker; men så förälskade han sig i en ung änka, som stod innanför en krogdisk, och som buteljerna på hyllan bakom henne också hade sin charme, så gaf han katten både i larver och mullbärsblad...

Hvart tar jag vägen... vi skulle ju tala om kärleken i allmänhet, den kärlek som kan omsluta allt, och inte bara en vacker kvinna.

Först ett litet vänligt råd, en uppriktig varning, för att denna stora kärlek skall strålande lysa, utan att dess prisma visar några orena linjer: jo, kom alltid ihåg det — jag lägger er det riktigt på hjärtat, barn — att ni aldrig skola vänta belöning för era kärleksgärningar. Det händer ofta det motsatta.

Detta skrifves vid den årets tid då en hop fågelungar börja flaxa ur boet och söka lära sig flyga. Detta veta kattorna och inrätta sig därefter; deras bukar äro nu som påsar och släpa rentaf på marken. I Spadarfvets trädgård satt jag för ett par dagar sedan på en bänk, och i ensamt människomajestät gladda jag mig åt alla de olika sorts fågelbarn, som rundt om mig pepo, kraxade eller kvittrade, och buro sig åt, som jag föreställer mig aviatikerlärlingar göra: de höllo sig nära marken och vågade sig endast till buskarnas lägsta grenar. Starungarna hoppade långa stycken på

ett ben med vingarna utbredda, tills det bar i väg uppåt. En damp ner i ån, men paddlade sig småningom i land. Ja, där var ett lif!

Men så, med ens, började pappor och mam-mor låta oroligt och ifrigt uppe i träden, där de suttit och, som jag, tittat på... så förstod jag att det måtte vara en kattrackare i närheten; och verkligen skimrade i det höga gräset såsom en framåt glidande strimma, gamla hvitgråa Fjolle.

Jag genast, som en pil, på hufvudet in i en krusbärsbuske, som röfvaren ämnat till strategisk bas, men i stället för att få tag på katten fick jag en tagg i högra ögat, som jag nu har ombundet, har smärtor och värk i, får badda och sköta; kan inte måla, bara skriva ner denna dystra reflexion: hvarför skulle ödet så drabba mig när jag ville så väl!?

Detta påminner mig om något liknande, från min barndom, då jag i skolan blef illa lönad för en annan utsökt god gärning.

En af de minsta pojkarna hade under rasten

af en förbignoende kamrat fått sin mössa upphystad i en af skolgårdens åldriga lindar. Den lilla kvantingen satte genast i med ett bitterligt pip, så att mitt beskedlighetshjärta — som spelat mig så många spratt — genast rördes; jag kraflade mig upp i det stora trädet och ut på en gren, där mössan ytterst hängde. Då jag var nästan invid den brast grenen, och både mössa och jag kommo nerdansande, och att jag icke slog ihjäl mig var ett under.

Emellertid bildades myrstack kring den lille, som lipade fortfarande, dels för att han kände sig intressant, dels därför att han var så bra i farten.

»Goa magistern», som kom till, fick veta orsaken, men kunde omöjligen ta fram ogärningsmannen.

Så lyste lärarens anlete upp, han hade fått en psykologiskt oomkullrunklig idé: naturligtvis var det den som vågat lif och lemmar för att få ner corpus delicti!

Han sträckte ut sitt mäktiga pekfinger mot mig, och frågade pysen om det var Larsson... och det usla, lilla kräket plirade förvånadt fram genom saltvattnet och jamade: ja!

Hvem som också blef förvånad det var jag. Mitt nekande, och det med indignerade miner, gjorde saken först riktigt dålig för mig: det var lögnen därtill, och det i sin mest fräcka gestalt. Här måste exempel statueras, här skulle skolans strängaste straff tillämpas, stuten, den klassiska stuten!

Besynnerligt: jag satt som numero ett i den högsta af denna folkskolas tre klasser, men var på samma gång skolans mest stutade pojke! Jag kan i denna stund icke påminna mig något af mig begånget streck, som berättigade till något straff alls... nå, jag höll, men icke rottingarna, utan måste jag själf gå och köpa den, hvilket utgjorde en stor glädjekälla för expediten i kryddbon. Så gick högtidligheten af stapeln, stupstockens, förlåt, jag menar stutbänkens ena ända drogs från väggen, min egen lades fram i ljuset — jag kände hur lärarens hand ömt lyftade rockskörtet som låg i

vägen — och — så föll den nya hårda rottingen slag på slag på slag på den fattiga, magra pojkrumpan (den heter så på svenska; på latin heter den *Gluteus maximus*).

Det fick jag för min kärleksgärning... Tron icke att detta är menadt såsom ett gnäll öfver livvets orättvisor — jag tror icke på sådana, det ser endast så ut — nej då, aldrig har jag väl ångrat en god ansats äfven om icke dygdepriset genast följde i släptåg. Och fick jag orättvist smörj denna gång, så minns jag just nu ett tillfälle då en annan kamrat fick den örfil som jag borde haft.

Apropos örfil, så måste jag generadt le, ty ett annat minne från skoltiden dök nu upp.

Såsom jag i början af denna text berättar så blef jag ständigt förföljd och pinad af de andra pojkarna. En morgon i skolan, innan magistern kommit, hade de särskildt retfullt och plågsamt behandlat mig, då — plötsligt — fåret blef lejon; ett slags bärsärkaraseri grep mig, deras feghet och grymhet blefvo för stora, jag reste mig upp, de små grisögonen började gnistra, jag skar tänderna, jag knöt mina näfvar — och hela pojkhoppen greps af fruktan, metamorfosen var så oväntad, och de gnodde, hvarenda en, hela klassen, rundt den stora salen, kring bänkarna; och jag efter, girig att komma åt åtminstone ett offer att släcka min hämnd på, att få rifva i bitar... tills... ja, om det var läraren som kom eller något annat som afbröt jakten, det minns jag ej.

Efter detta var jag en annan, helt annan pojke. Jag hade kommit underfund med att hat och ondska väckte aktning, beundran och undergifvenhet. Från denna stund blef jag en skräck för de öfriga. En annan pojke, en verklig stygg en, sällade sig till mig, och vi kommo öfverens om att icke tåla någon »propsning» af de andra. Man hade fått för sig att vi voro sådana obändigt starka krabater, att allt motstånd skulle vara fänigt, det var bara att smila mot vår oförskämdhet och ställa sig in.

Jag vill minnas att denna härliga tyrannperiod blef af ganska kort varaktighet, tack vare en liten

kort och tjock pojke, som en dag, på skolgården, bredbent stod i den väg där den väldige skulle fram. »Unnan för kungen!» manade jag; den lille stöddige svarade inte ett ord, vek inte en tum, lyftade bara sin näfve och gaf mig en bastant örfil!

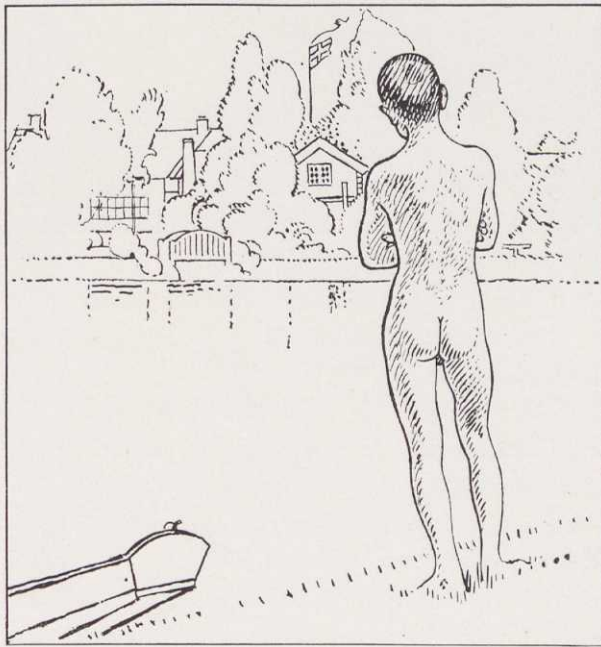
Så gammal jag är, smakar det mig inte att berätta detta, men jag gör det, emedan det kanske kan komma en och annan af de pojkar som få läsa detta, att litet grubbla på hvad som kan hända den öfvermodige och hänsynslöse.

Emellertid skulle jag — så flat jag än blef — åtminstone för ordningens skull, ge den lille fyrkantige litet tillbaka för besväret... då jag fick se en af de andra klassernas lärare — antagligen också den lille pojkens — hänleende betrakta uppträdet! Hvad hade jag nu annat att göra än att skamsen hålla mig i skinn, smita undan och blanda mig i vimlet...

Men den örfilen var bra, den var en god läxa, den var rättvis och på sin rätta plats.

Efter detta blef jag åter en bra kamrat, hvarken rädd eller förtryckande, och sådan har jag åtminstone velat vara allt framgent.

Men något utlopp skulle mina nersatta själfkänslor ta, och det utförde jag på så sätt att jag

gick och slog ut två tänder på den andra tyrannen — han behöfde få det på det viset för att begripa meningen. Se'n blef det så lugnt och trefligt i skolan; bara inte goa magistern och stutarna varit...

Men min lilla tuktomästare skulle jag gärna i detta nu vilja taga i famn, krama hans hederliga näfve, och tacka honom för örfilen, ty den har jag haft nytta af hela mitt lif.

Hur skulle jag annars kunnat vara så utmärkt bra som jag är ...

*

Kärleken? Det är litet ondt om ämnen... det vore lättare att skriva om dess motsats. Det föll mig just in att vår tid är kärlekslös på ett särskildt ödesdigert sätt, bristen på kärlek till arbetet. Detta är väl dock Vår Herres allra bästa gåfva till sitt beläte, och då borde hon ju älska den; men hur gör hon? Jo, hon stånkar och vändas, ynkar sig och suckar ojoj.

Sätt er rundt om mig, kära barnungar, så skall jag tala om något för er, bara för er, ty jag vill inte att det skall komma vidare...

Det kostar på, måtro, men nu kommer det: *inte ett dugg talang blef lagd bredvid mig i vaggan.*

Men de goda feerna lade dit något annat, som var värdt vida mer, nämligen den allrämest brinnande kärlek till konsten och till det därmed nödvändiga arbetet.

Jag är inte född med en blyertspenna i den lilla handen, såsom en och annan torde förmena, ehuru det första redskap jag litet senare kom åt, mammas sax, genast användes till konstutöfning: jag klippte gubbar, gubbar, gubbar.

Hvarifrån kom denna kärlek till konst?

Ytterligare skola ni få höra något om kärlekens makt.

Min morfar var en enkel ämbetsmålare och var anställd som sådan på kungliga slottet där han stal sig till att kopiera gamla holländska taflor, sådana med landskap, kor och hästar på — figurtaflor undvek han tydligen — och hans enda, såvidt jag vet, själfständiga målning är också ett kräk, »Carl Johans kröningsoxe». (Åtminstone

kallade min mormor taflan så; djuret hade också ett rosenfärgadt band kring halsen; förmodligen bibehöll sig ännu det gamla bruket att slakta och dela ut köttet bland folket.) Allt var måladt med grof plankstrykarfärg och uselt på alla sätt.

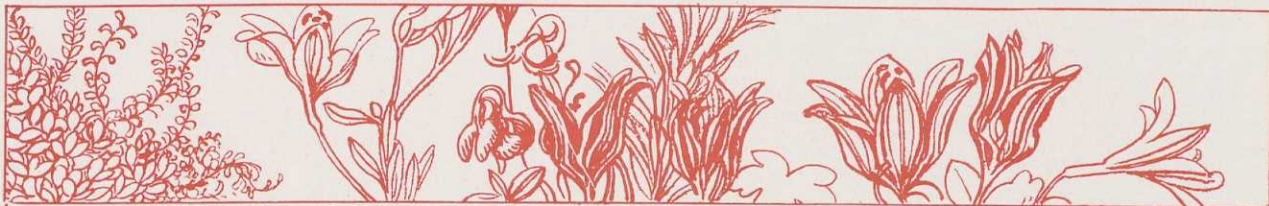
Min mor, som då var en liten flicka, fick följa med honom för att tjuftitta, och när morfar såg äfven hennes hänförelse åt de gamla konstverken, så blef han sorgsen öfver att hon inte var en pojke, och som sådan kunde komma in på konstakademien (den tiden var detta ännu förmenadt det kvinnliga könet).

Så dog han, långt innan jag föddes, men samma lefvande kärlek för målarkonsten fortplantades till mig, men med samma totala brist på hvad man menar med talang, d. v. s. medfödd, ofattbar lätthet att ge form åt det man vill.

Nu hade dock ett par generationers kärlek för målarkonsten samlats på mig, och med den och med ständigt, envist fasthängande vid arbetet har jag kafvat mig upp allt högre och högre, och ännu i dag säger jag som jag sagt hvar dag under ett halfsekel: i morgon skall jag börja *riktigt!*

*

Nu skola ni inte tro, att det är så svindlande härligt och eftersträfvansvärdt att bli konstnär: endast den som rakt inte kan låta bli, må bli't. Jag varnar er, som tro sig förnimma litet krillning i fingrarna...

Alla mina barn älska konst, och det förefaller som om de skulle ha omdöme, och däråt gläder jag mig, ty detta är ett stort plus i lifvet; men de älska den inte till den grad att de däråt vilja helga sina lif — och, uppriktigt sagdt — däråt gläder jag mig ännu mera.

Små farliga ryck ha visst alla visat, men det har gått öfver, och påminner jag mig nu en liten händelse i den vägen.

Jag höll på med ett af dessa här reproducerade barnporträtt — hvilket säger jag ej — på hvilket munnen gjorde mig rentaf förtviflad, jag gjorde om den gång på gång, utan att få fram den rätta.

En dag — jag måste nämna att detta porträtt, liksom flera af de här reproducerade, målades hemma hos mig — så fann jag det hela så hemskt besynnerligt, hela ansiktet var öfversuddadt!

Jag satt i med ett indiantjut, jag röt och väsnades, såsom endast jag kan — eller kan din pappa också det, Rosalind? — tills lilla Kersti trädde fram, tydligen nu blifven betänksam, och afgaf en förklaring: hon hade funnit den lilla flickan på taflan så »mussig på mun», och hade med en färgtrasa sökt tvätta den ren...!

Ungen hade med sina små grytöron hört att jag icke varit nöjd med mitt arbete och särskildt den detaljen.

Så meningen var ju god. Men hon tappade lusten för målarkonstens utöfvande.

Nu hör jag att hon vill bli trädgårdsmästare. Bravo!

Skall jag nu sluta?

Nej, ännu något mera har jag att säga i ämnet om kärleken till arbetet. Orkar ni höra?

Jag nästan önskar att ni inte gjorde det, ty jag känner på mig att det blir litet rörigt, jag vet rentaf att jag icke har saken klar för mig, och, som Tegnér säger, det dunkelt tänkta måste också bli det dunkelt sagda. Men det kan inte hjälpas, eftersom jag är i farten och har pennan i hand och bläckhornet nyss påfyllt.

Har ni tänkt efter hvilket präktigt och hvilket praktiskt redskap handen är? Den har dock blifvit i högsta grad omodern, det är sannerligen oroande. Till och med till slagsmål, tror jag; hur är det, pojkar?

Här går just en kattstackare öfver gården. Han anses vara en lathund, men hade han era tio fingrar skulle ni få se. Nu har han bara tassar och klor, och dessa redskap använder han alldeles utmärkt — om han är en riktig katt.

Det är således endast människan som är så härligt benådad. (Visserligen har apan också fingrar, men, som jag redan talat om för er, så är hon en degenererad människa, som varit dålig och lat.)

Arbetsledan måtte ha skapat maskinen. Denna är nutidens kelgris, ehuru jag för min del icke ett ögonblick tviflar på att den är ett djäfvulens verk. Sen på resultatet: öfverproduktion med hvad den för med sig, samt det »allmänna missnöjet» och ledan hos dem som pilla med den och den maskindelen från morgon till kväll. Tänk också hvad industriarbetare i regel måtte ha tråkigt! Om morgnarna strömma de dystert och glädjelöst till verkstäderna där portarna stängas efter dem, där allt går som ett urverk, samma tjat, samma enformighet; är det under att hatet där födes och groor!

Jämför därmed det gamla handverket, där man måste gå igenom lärlingstiden och göra gesällproffen, då man alltid kunde hoppas att bli en hedrad mästare och kapten i borgerskapets kavalleri; då man hade sina gillestugor, med ämbetskistor och dryckesceremonier, sina processioner med sitt eget helgons bild på standaret, och då — för trefnadens skull — hvart skrå hade sina egna gator, Skomakare-, Skräddare-, Stadssmedje-,

Saltmätare-, Garfvare-, Präst- och Bryggaregatorna samt — Grälmakaregränden. Alla dessa äro kvar i Stockholm — jag har nämligen sett efter i Adresskalendern — ja, det var stämning öfver »arbetarens» lif under flydda sekler. Det enda som *nu* bär upp honom är hatet (d. v. s. afunden); hade han icke det skulle han tydligen rakt inte kunna lefva. Allt detta kan icke vara annat än maskinens fel.

Det mesta som till vårt nödortfört hör — och det till smörja och lyx också, förstås — göres med dessa beundransvärda järnmekaniker. Dessa sätta allt på hufvudet: taflor göras med fotografi och musik med pianola; höns göras med äggkläckningsmaskin — nu vet jag att jag börjar bli oresonlig och vild, men låt mig bara hållas — i stället för hästar — hvilka snart äro alldeles obehöfliga och då dödsdömda — i stället för hästar ha vi automobiler, flygmaskiner och de odrägliga järnvägarna, som alla göra jorden löjligt liten, som nivellera raser och natur. Allt tråkigare och ointressantare! Jämmer! Så ha vi i riksdagen voteringsmaskinerna som hacka de ädla vildarna — dit jag nu ändtligen hör, liksom, jag antar, änglarna — till hackkorf.

Härute på landet ha vi landtbruksmaskinerna som snart gjort bonden obehöflig; ja, i rippet skola maskinerna ha gjort alla människor obehöfliga, vi bli åtminstone något annat sorts kräk, ty handen, handen, den Gudomliga handen skall tvina bort.

Med maskinen följer också fulheten... Fy fadren! som min vän »lilla Albert» säger.

O, lyssnen, ni framtidens män och kvinnor, och gömmin mina förtviflade ord i minnet. Snart skolen I ha makten i — era händer. Ären då just handens arbete, så skall skönheten och trefnadens åter få sina tempel, då ni, alla, alla, skola dansa kring deras blomstersmyckade altaren, i stället för att som vi, jag och era öfriga farbröder och tanter, snurra med tungan hängande ur halsen, kring den gyllene kalfven.

Puh, jag tror vi flåsa ett tag.

Nu tänker jag skena igen. Jag har ännu mera i sammanhang med det förra.

Framtiden, hvare ligger dess »patos». Staten såsom konungadöme har entusiasmerat, och således drifvit framåt, statsreligionen likaså, och själfva statsbegreppet, nationalitetsidéen, är väl ännu den starkaste drifkraften, eldande till bragder och ädla offer. Dessa tre krafter äro för mången, kanske för de allra flesta ännu bärande. Men detta är icke nog, åtminstone icke för ungdomen som nu växer upp, icke nog för att föra framåt och uppåt.

Alltid bör man värda de symboler som hjälpt våra fäder genom jordelivets, och som, då också — hos de bättre — lyft till högre synpunkter och förädlat själarna. Slå upp i historien ofta, ofta, och gläd dig åt dessa faders dåd, och ära de källor, som de drucko krafter ur.

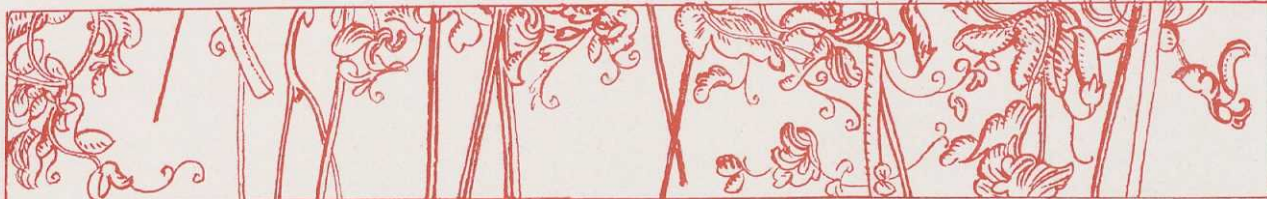
Men »evigt kan ej bli det gamla». Se dig omkring huruvida ej de gamla källorna börjat sina, huruvida de ej börjat förlora sin forna lifgivande kraft. Se till huruvida ej nya källädror sprungit upp, med annat innehåll, annat mineral, bättre lämpadt för det nya släkte som du tillhör.

Jo, älskade barn, jag hör porlandet af den nya källan, jag har hört den hela mitt lif — den har alltid funnits, intet nytt under solen — men nu, först nu har jag hittat den, och det är *människokärleken utan minsta inskränkning*, kärleken till onda och goda, fattiga och rika, hvita och färgade (om de också skulle vara gredelina!), till både svenskar och normän, till dumma och kloka, till fula och vackra.

Vi äro alla syskon, vi skylla hvarandra kärlek och öfverseende, ehuru på samma gång inbördes tuktan och uppfostran.

Ja, det är helt enkelt den »sociala frågan» som skall bära och *lyfta* nutidsbarnet och framtids-människan! Allt pekar ju för resten dit: kommunikationernas enorma framsteg, de etnografiska och biologiska upptäckterna, och jag kanske skulle nämna den moderna filosofiens tydningar af lifvets gåtor, men, ack, där har jag icke orkat följa med...

Ser jag däremot på kristendomen såsom filosofi,

då är jag med, här finner jag just det lefvande vattnet ur den källan, jag menar.

Således kärleken till alla, den intensivaste sträfvande efter och den innerligaste önskan om lycka, välsignelse och förädling åt alla, alla.

Känner jag så, då måste, enligt min åsikt, konungadömet, statsreligionen och nationalitetsidén maka åt sig, ej längre spela första fiolen i nutidskonserten. Som jag tror mig ha tydligt och energiskt betonat, äro dessa äfven för mig stora, härliga värden, men de få icke stå i vägen för nya, de få ej klafbinda själarna, ej stå såsom hinder för den fria tanken och det ärliga uppsättet, ej längre missbrukas till skyddande förklädnad åt egoismen, enfalden och lojheten.

Era föräldrar skola kanske oja sig och utropa: jasad, ha vi den fågeln där, sitter Carl Larsson i socialismens nya bur!

Långt därifrån! Visserligen har jag fladdrat som en hemlös fågel hit och dit; när jag icke såg någon utväg — eller inväg — till de gyllene burarna, så tänkte jag att kanske denna bur, utanpå hvilken man hängt en lapp på hvilken lästes: »den största möjliga lycka åt det största möjliga antal människor», skulle vara den i hvilken jag skulle kunna trivas; men när jag såg de ruggiga fjäderfän som trängdes och pepo där, som blängde ilsket och ropade rap-rap, död och hämnd, åt de grant fjädrade högfärdsfåglarna i den andra, den förgyllda buren, så föredrog jag att vara en vild svala, äfven med risk att träffas af den kula som hvem som helst hade rätt att skjuta på mig.

Må de sitta där i sina burar, de vilja det så, de som där äro; ni unga, ni äro ännu så små, ni kunna kila ut mellan gallren.

Låten de gamla sitta kvar, ni skola flyga hvarandra till mötes på kärlekens vingar, ni skola goda, glada och modiga svinga er fritt i den rena luften, ni skola häcka bland blommor i skogen; likt lärkan, högt i skyn, sjunga Skaparens lof, *hvar och en efter sin näbb!*

*

Under det jag skrifvit de sista arken har en liten taxvalp, som jag fått af mina barn — hvad skall jag kalla henne? — legat i mitt knä, gnällande i drömmen, så tillgifvet, så förtroendefullt! Och ändå har jag i kapitlet om kärleken glömt Broder Hund, Broder Häst och Syster Ko, såsom den verkligt heliga Fransiskus af Assisi brukade uttrycka sig...

De få komma in i en annan bok, när jag själf kommit så långt... jag menar i kapitlet om kärleken, hvilket således icke må betraktas såsom avslutadt — — — — —

*

Nu är jag trött, och det äro väl också ni, barn. Ut med er och lek på gården.

Men lek inte med lifvet!

Detta må vara sista ordet för denna gång från

er gamle vän
C. L.

Emma Zorn

Heime, som har en moders
djärta för andras barn,
illägna denna bilderbok.

C. L.

Greta.

Vega.

Anna-Maria.

Ulla.

Vult.

Gladys.

Birgit

Gösta.

Ruth.

Murrie.

Hakon.

Daga och Edgar.

Barbro.

Thorsten.

Erik.

Kaj.

Babbo-Din.

Bo.

Minni och Essi.

Karin.

Ingrid E.

Matts.

Rosalind.

Hilda.

Anna S.

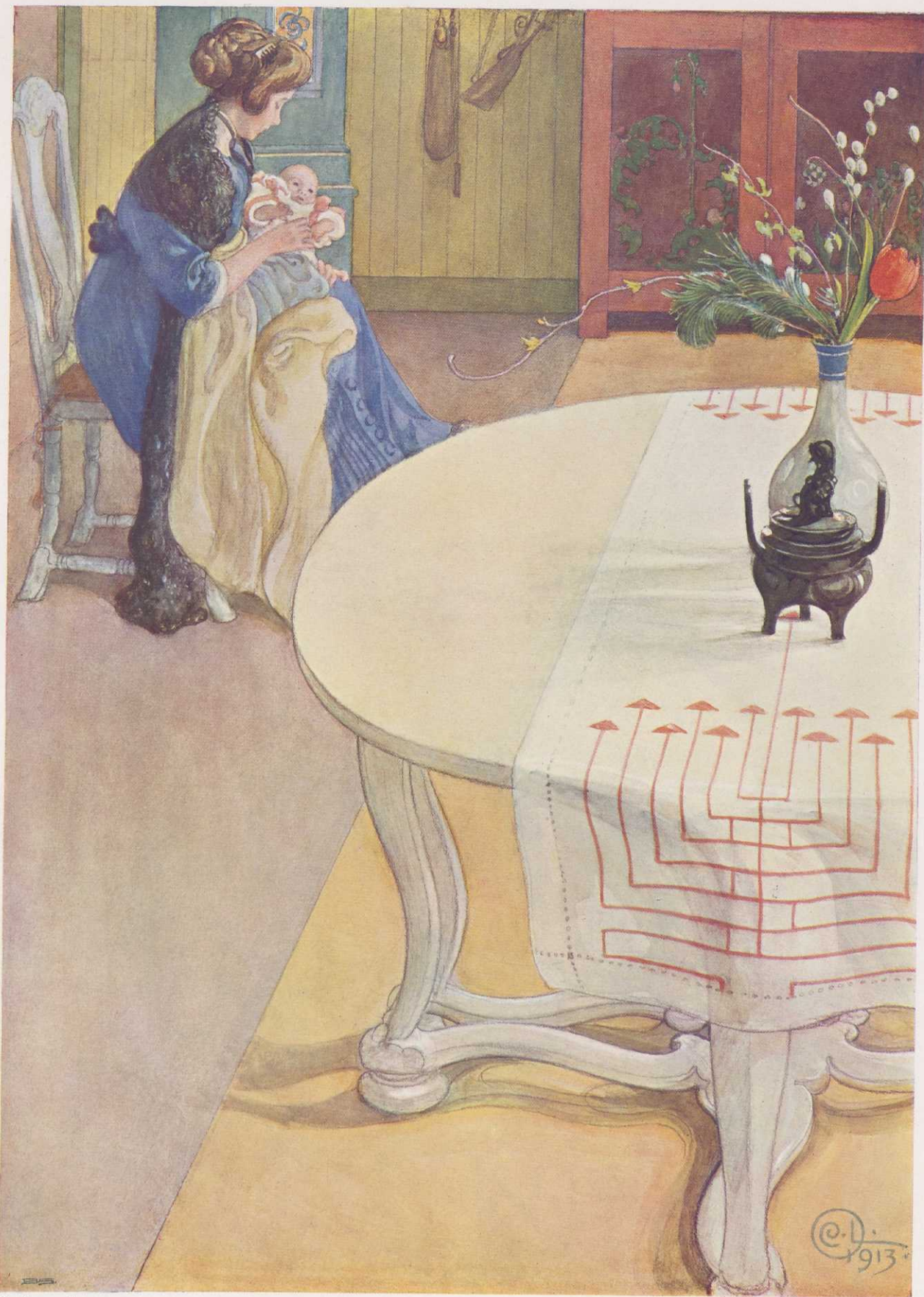
Ingrid W.

Lillanna.

Gunlög med mamma.

ANNA JOHANNA GRILL.

Anna-Johanna.

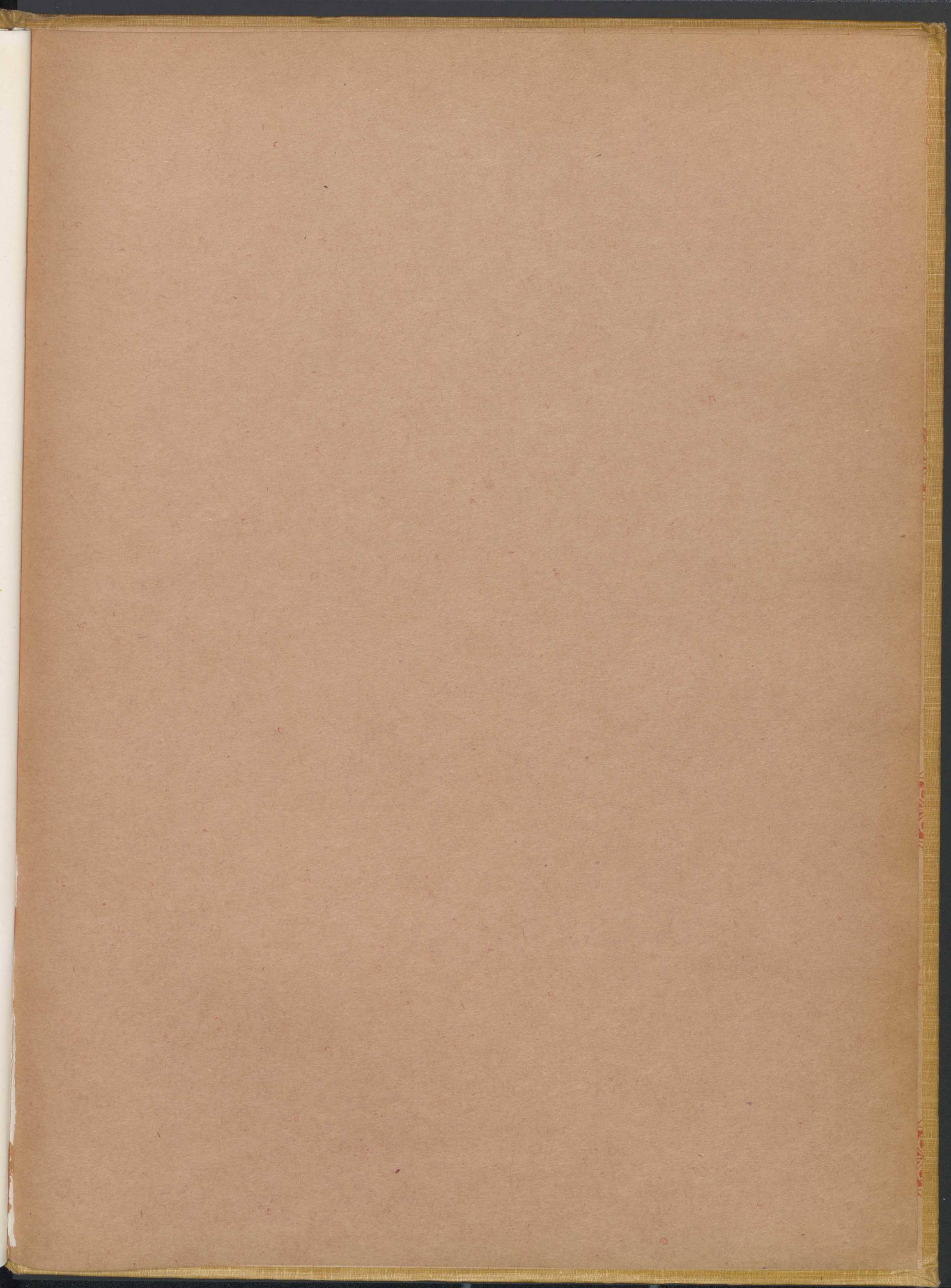
Rödkappan.

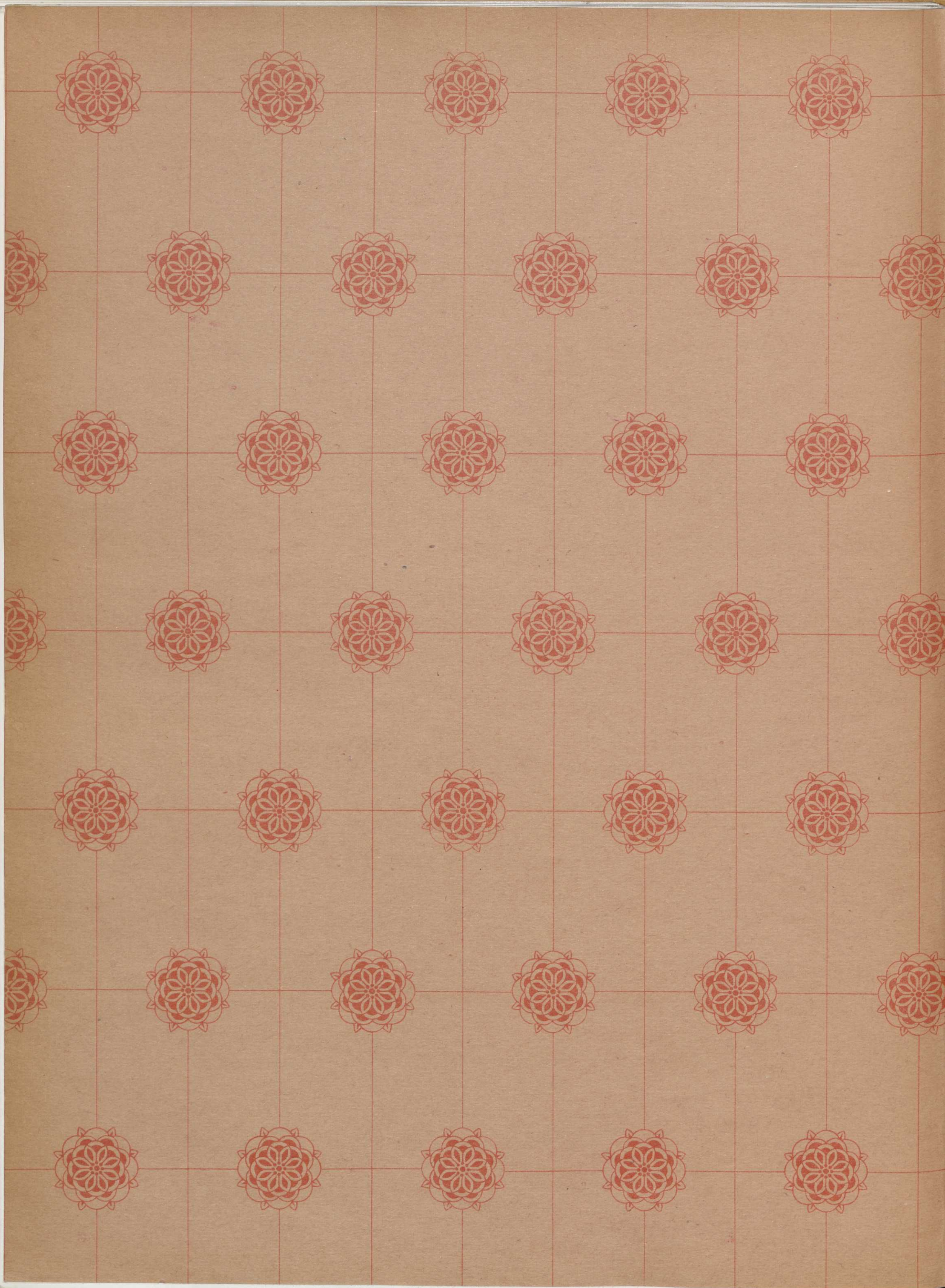

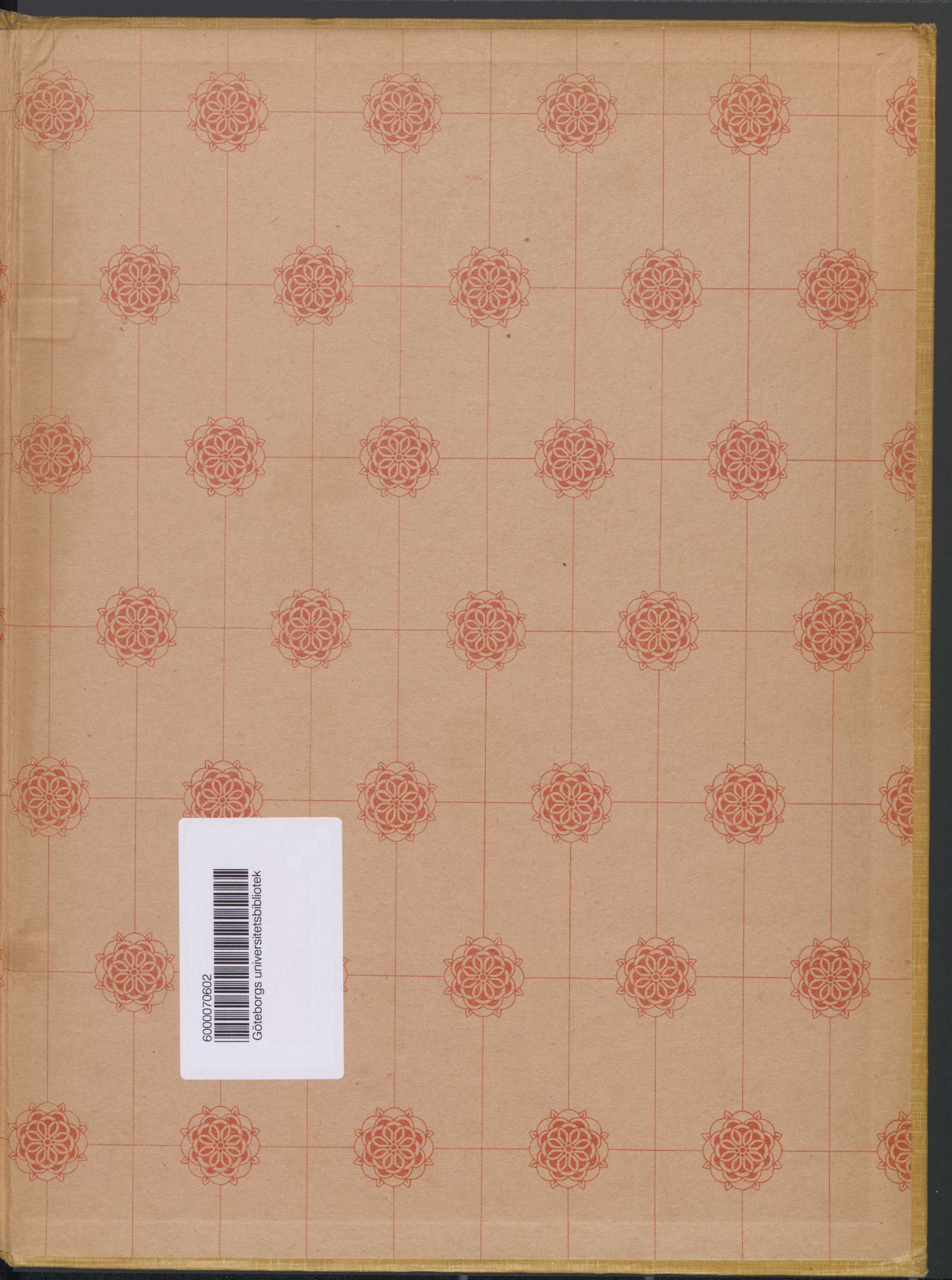

Gunlög utan mamma.

6000070602

Göteborgs universitetsbibliotek

